

Preken

Van de Protestantse Gemeente Enschede
Opstandings / Deta Kerk

Preek van de 7de zondag van Epifanie.

Bij Ezechiël 1:28 -3:3 en Marcus 2:1-12, tevens viering van de Maaltijd van de Heer

Dit was de aanblik van de stralende verschijning van de HEER, en toen ik dit alles zag, wierp ik me voorover op de grond. Ik hoorde een stem

1 die tegen mij zei: 'Mensenkind, sta op, dan zal ik met je spreken.' 2 Terwijl deze woorden klonken, voer er een geest in mij die me weer op deed staan, en er werd opnieuw tegen mij gesproken: 3 'Mensenkind, ik stuur jou naar de Israëlieten, naar dat weerspannige volk dat tegen mij in opstand is gekomen. Tot op de dag van vandaag verzetten ze zich tegen mij, zoals ook hun voorouders hebben gedaan. 4 Naar dat volk, dat zo halsstarrig en eigenzinnig is, stuur ik jou. Je moet tegen hen zeggen: "Dit zegt God, de HEER ..."' 5 En of ze nu horen willen of niet – het is immers een opstandig volk –, ze zullen weten dat er een profeet in hun midden is geweest. 6 Maar jij, mensenkind, jij hebt van hun woorden niets te vrezen, je hoeft voor hen niet bang te zijn, al zijn ze als brandnetels en doornstruiken en belagen ze je als schorpioenen. Je hoeft je door dat volk niet te laten afschrikken of angst te hebben voor hun woorden, hoe opstandig ze ook zijn. 7 Je moet hun laten weten wat ik te zeggen heb, of ze nu horen willen of niet, hoe opstandig ze ook zijn. 8 Jij, mensenkind, luister naar mijn woorden en wees niet opstandig zoals dat volk. Doe je mond wijd open en eet wat ik je te eten geef.'

9 Ik keek, en zag een hand die naar mij was uitgestrekt en een boekrol vasthield. 10 Die werd voor mijn ogen uitgerold en ik zag dat hij aan beide kanten beschreven was. Dit stond erop te lezen: Klaagliederen, en gezucht en gesteren

1 De stem zei tegen mij: 'Mensenkind, eet op wat je wordt voorgehouden; eet deze rol op en ga naar de Israëlieten om te profeteren.' 2 Ik opende mijn mond en kreeg de boekrol te eten, 3 en de stem zei: 'Mensenkind, vul je maag en je buik met deze rol, die ik je geef.' Ik at de rol op; hij was zo zoet als honing.

Sta op!

Sta op, mensenkind!

Ik zeg u, sta op.

Sta op je voeten.

ik zal met je spreken.

Ezechiël is weggevoerd uit het Beloofde land, en hij bevindt zich midden in Babel. Het land waar iedereen zich laat leiden door de werking van de markt; wie de grootste winst maakt, heeft het meest te vertellen. Succesvolle merklogo's blinken je overal toe, waar je ook kijkt.

In Babel speelt de media kluitjesvoetbal, in één grote kluwen van camera's en microfoons springt men van het ene spektakel naar de andere hype.

In Babel houdt de regering zich groots bezig met de kleinste voetnoten van de samenleving, en zo kunnen ze de werkelijke problemen niet aan de orde stellen.

Babel is het land dat zich te goed doet aan en leeft van de sleur van het dagelijks leven.

Midden in dat Babel bevindt Ezechiël zich.

Hij is één van de Israëlieten, één van het volk waar het anders aan toe zou gaan. Het volk dat de Eeuwige *kende*. Het weggeroepen volk uit het land van dood en duisternis. Levend van de belofte dat gerechtigheid en licht, mensen tot mensen maken. Door God gezegend volk.

Maar, die Godskennis is niet meer. Ook het uitverkoren volk bevindt zich in Babel. Omdat ze niet horen wil. Omdat de lokroep van populisme en machtsleuzen te sterk is. Omdat het instaan voor de wees en de weduwe niet echt aantrekkelijk of winstgevend is. Afbreken van zorg voor wie leeft aan de onderkant van de samenleving is de weg van de minste weerstand.

Midden in dat Babel bevindt zich Ezechiël. Zijn naam betekent iets als: De Eeuwige maakt sterk.

In de chaos van het leven, hield Ezechiël zich ter nauwernood staande. De overweldigende kracht van hoger, beter, best, meer, meer, meest, van bonus, prestatie en loon naar werken, daar is Ezechiël bijna aan ten onder gegaan. De beelden en visioenen van hoe mensen samenleven, hebben hem uiteindelijk van zijn voeten geslagen.

En dan die stem.

Als uit de oerchaos van eerste het begin.

Uit dood en duisternis van het zondige verleden dat aan je kleeft en je opvreet;

die stem!

In het land van de dorre doodsbeenderen klinkt:

“Mensenzoon,

sta op je voeten,

ik wil met je spreken.”

Een stem die *jou* aanspreekt.

Die *jouw naam* uitroept. Iemand die jou kent.

Die weet van jouw duister, weet van je verleden dat je niet loslaat.

Wie datgene kent wat jou verlamd, waarin je gevangen zit.

“Ik wil met je spreken.”

Die stem spreekt, en dan komt de Geest in Ezechiël.

Alsof de levensadem hem in de neus geblazen wordt.

‘Op je voeten, mensenkind’.

Genoeg is er om gebukt onder te gaan. Meer dan genoeg ellende om beter maar niet meer op te staan. Genoeg is er om van neer te liggen. Meer dan genoeg verdriet, eenzaamheid, onrecht om op de bank te blijven hangen en te vluchten in de denkbeeldige wereld die van beeldschermen op ons toeschijnt.

Aangesproken zijn door die stem is niet vrijblijvend.

Aangesproken zijn is geen *keuze*. Geen *optie* waarvan je al dan niet besluit op te staan. Er moet iets gebeuren.

Het kan toch niet waar wezen, dat een mensenvolk ten onder gaat?

Tegen de klippen van de tijdgeest in. Spreken moet je, Ezechiël. Spreken moet je, mensenkind!

Spreken over de roeping van de mens, om *mens* te zijn.

Niet dat er iemand op dát verhaal zit te wachten. Er zal niet geluisterd worden. Stekels en doornen zullen er zijn. Harde woorden. Weerspanning als stekende schorpioenen. Minachtende woorden zal men tot jou spreken. Niet serieus genomen.

Maar je zult moeten spreken. Of ze nu luisteren of niet. Profeet, je zult ze laten weten wat De Eeuwige te zeggen heeft.

En dan gebeurt er iets wonderlijks.

Ja, heel het profetenboek Ezechiël staat vol wonderlijk beelden en gebeurtenissen. Overdonderd kun je raken door de woorden en symbolen.

Ik vat het even samen:

De Stem zegt tot Ezechiël:

Jij, mensenkind, hoor wat ik tot jou spreek,

Sper je mond open en eet wat ik je geef.

En Ezechiël zag een boekrol,

waarop geschreven was.

Klaagliederen en zuchten en jammerklacht.

Ezechiël at de boekrol, en de boekrol was als honing zo zoet.

Ezechiël ziet het visioen van een boekrol, van voren en achteren beschreven. Vol geklad met klaagliederen, zuchten, jammerklacht. Het boek van onze kleine mensengeschiedenis. De schreeuw vanaf de aarde. Het bloed van Abel dat roept vanaf de aardbodem. De vertraptten van Caïro en Homs. Het klaaglied gepreveld tussen de lakens, diep in de nacht. De ondertonen van het gemis van vader, vrouw, kind.

Waar wij allang geen aandacht meer voor hebben. Vergeten namen van hen die altijd nog gemist worden. Stil verdriet waarvan de tranen fungeren als botox voor de buitenwacht.

Dát staat in die boekrol opgeschreven. Bewaard om *niet* verloren te laten gaan.

En dát moet Ezechiël opeten. Dat moet de profeet zich helemaal eigen maken. Het moet hem als het ware in zijn genen gaan zitten. Met zijn kiezen moet hij het vermalen, fijn malen. Dat het tot voedsel wordt voor onderweg. De pijn moet hij zich indrinken.

Ezechiël moet het opeten, om zo de mensen te kunnen laten weten: het is gehoord. Het is gezien. Opmerkt is het. Het is gekend.

Wanneer deze profeet spreekt, spreekt iemand die zelf door diepe dalen gegaan is. Die weet wat godverlatenheid betekent.

Laat de diepte van de jammerklacht tot je door dringen. Zap niet weg naar de volgende talentenshow. Hoor het zuchten van volken die niet vrij zijn. De vertraptten van de revolutie.

Luister naar het kreunen van de schepping.

Wie de wereldbeelden van vandaag wérkelijk durft te zien, zal denken dat het een bittere pil zal het zijn.

Een bittere pil?

Zal het een bittere pil zijn?

Nee, als honing zo zoet is het.

Wonderlijk. De boekrol is in zijn mond als honing zo zoet.

Vol van hoop. Hoop op het land overvloeiend van melk en honing.

Het is de voorsmaak van het Rijk van Vrede en Gerechtigheid.

Wanneer het gezien en gehoord is, zal het ooit, ooit ten goede gekeerd worden.

Wij breken het brood, delen Zijn lichaam. Eten tot Zijn gedachtenis.

We vermalen het lijden, het verraad, zijn kruisdood. Dat het ons lijf en leven doordringt. In onze genen gaat zitten. Brood uit de hemel, Leeftocht voor onderweg, Lichaam van Christus. Droge matze wordt in onze mond tot Roomsoes.

We delen de beker. Bloed van Zijn verbond. Tot op de bodem heeft Hij de beker van het lijden leeggedronken. Wrange smaak van bitterheid.

In ons wordt het tot Wijn van het Koninkrijk. Als honing zo zoet.

We geloven en vieren dat een stem ons roept:

Mensenkind,

sta op.

Sta op je voeten.

Gekend is het zuchten en steunen. Gehoord zijn de klaagliederen.

Sta op en wandel. Leef zoals je geroepen bent; mens voor mensen. Mensenkind in Gods ogen.

Amen.